

Donderdag 15 juli 1915 – ochtendeditie

Parijs, 14 juli. Officieel bericht van hedenmiddag:

De Duitsers hebben na voorafgaande beschieting de loopgraven ten zuidwesten van Pilkem op de oostelijke oever van het IJzerkanaal aangevallen, die de Engelse troepen in de nacht van 5 op 6 juli hadden ingenomen, doch zijn teruggeslagen.

Men meldt ons uit Oostburg:

In het zogenaamde “Hazegras” is gisteren een Belg, zekere W., afkomstig van Het Zoute, door de Duitse grenswacht, na te zijn aangeropen en nadat enkele malen in de lucht was geschoten, doodgeschoten. Hij was in gezelschap van twee anderen en van de Nederlandse grens op weg naar Knokke. De twee andere wisten te ontkomen.

Donderdag 15 juli 1915 – avondeditie

Parijs, 14 juli. Officieel bericht van hedenochtend elf uur:

In België heeft de vijand Veurne en Oostduinkerke gebombardeerd.

Belgische wervingscommissies in Engeland.

Om de toepassing van het koninklijk decreet op de verplichte dienstneming van de jongelingen van 18 tot 25 jaar, voor Engeland te regelen, heeft de Belgische regering in het Britse rijk zes gewestelijke en één centrale wervingscommissie benoemd, welke zullen voorgezeten zijn door de heren Feron, Van De Walle, Derminne, Berbaix en Royer, volksvertegenwoordigers, de heer Bauss, voorzitter van het Verbond der advocaten in België, en, voor de

centrale commissie, de arrondissementscommissaris van Doornik, heer Duquesne.

In Frankrijk, waar gelijksoortige commissies reeds langer zijn ingesteld, is nu ook een centrale commissie benoemd, welke te Rouen zal zetelen, en welke in laatste instantie over de twijfelachtige gevallen zal beslissen.

De strijd in Belgisch Kongo.

Wij ontvingen enige dagen geleden het bericht van een overwinning van Belgische op Duitse troepen bij het Tanganyikameer. In verband daarmee moet vermeld worden, dat luitenant Marcel J. J. Fissette, die op 8 maart te Kijji overleden is aan de verwondingen, ontvangen in een vroeger gevecht bij Mpala (westelijke oever van het Tanganyikameer), volgens het laatste Belgische Staatsblad tot ridder is benoemd in de Leopoldsorde.

Het blijkt dat de elektrische stroom voor de grensversperring van de Schelde tot de Noordzeekust (bij het dorp Eede) geleverd wordt door de suikerfabriek van Tytgat, te Zelzate. De Duitsers hebben een transformator in de fabriek geplaatst en laten de machines van 4 tot 8 uur 's namiddags werken. Zij laden op die wijze de grote batterij van de fabriek en hebben elektrische kracht voor de gehele nacht.

Uit Roosendaal meldt men aan het Nieuws van de Dag:

De grens is voor de inwoners van Essen weer geopend, doch de bepalingen zijn zeer verscherpt. Vrouwen mogen 's morgens om 7 uur, na hun pas genomen te hebben, tot 's avonds 7 uur zich naar Nispen en Roosendaal begeven; mannen van 's morgens 10 uur tot 's avonds 7 uur. De pas geldt echter steeds tot aan Roosendaal. Zij die verder in Holland zaken hebben en een of twee dagen weg willen blijven, moeten een storting van 500 tot 5000 mark bij het Duitse

pasbureau deponeren. De gewone passen tot Roosendaal zijn tot 's avonds zeven uur geldig. Zij die om 7 uur niet in Essen present zijn, worden beboet met 100 tot 500 mark.

Aan de Vlaamsche Stem wordt gemeld, dat baron von Bissing, die mevrouw H. Carton de Wiart, de vrouw van de Belgische minister van justitie, liet aanhouden en naar Berlijn voeren, zich in het huis der Wiarts heeft gevestigd.

De onzijdigheid van het Kongobekken.

Men schrijft ons van Belgische zijde:

De mededelingen welke de heer R.C. Hawkin gedaan heeft aan een correspondent van de Manchester Guardian en welke in uw geëerd blad van 30 juni ten dele werden overgenomen, zijn in meer dan een opzicht onjuist.

Het is waar dat de Belgische regering, bij de aanvang der vijandelikheden heeft verzocht om het conventionele stroomgebied van de Kongo volkomen onzijdig te laten, om aan de inboorlingen het treurige schouwspel van de Europese broedertwist te besparen. Doch de overeenkomst werd onmogelijk gemaakt door het feit dat op het oogenblik dat onze regering haar voetstappen bij de mogendheden begon, de Duitse troepen reeds een aanval hadden gericht op de Belgische posten bij het Tanganyikameer. De verantwoordelijkheid voor het niet handhaven van de neutraliteit van het Kongogebied valt dus niet op Engeland en allerminst op België, maar op het Duitse bestuur. Op het oogenblik dat de Duitse regering zich bereid verklaarde om het neutraliteitsvoorstel te aanvaarden, hadden zijn vertegenwoordigers in Afrika de kans reeds bedorven.

Het is eveneens onjuist dat Engeland het Belgische bestuur tegen een opstand heeft willen beschutten. Dit was overigens volkomen overbodig. De inheemse bevolking is geheel rustig gebleven en ons koloniaal bestuur beschikt, in geval van nood, over de nodige gewapende macht om de toestand te beheersen en zelfs elke Duitse aanval uit Kameroen of Oost-Afrika te keer te gaan. De actieve troepen bedragen 18.000 goed geoefende manschappen, en de reserve bestaat uit 8000 man.

Overigens is de economische toestand van onze kolonie zeer bevredigend. De Tanganyikaspoorweg is voltooid tijdens de oorlog en maakt vooraan de uitvoer mogelijk naar het koperdistrict van Katanga van de rijke kolenvoorraden, naar welke zo bitter gesnakt werd.

Desniettemin blijft de Belgische regering steeds bereid om het Kongogebied te neutraliseren. Niet uit nood; maar omdat zij in deze oorlog slechts door de dwang van onze aanvallers is gedreven en niets wenst dan de vrede, wanneer deze met de eer van het Belgische volk verenigbaar is.

Tot zover de mededeling van Belgische zijde.

Naar aanleiding van het voorstel om de koning van Spanje andermaal te verzoeken, een poging te doen om krachtens de conventie van 1885 het Kongobekken onzijdig te verklaren, vertelde Hawkin.

Frankrijk, België, Duitsland, Portugal en Italië waren in augustus, toen Spanje de zaak de eerste maal opvatte, bereid Centraal-Afrika te neutraliseren. De Verenigde Staten steunden Spanje's poging, maar Engeland weigerde.

Het is nu wel mogelijk, dat het voorstel van Spanje gedaan is, toen de vijandelikheden in Afrika reeds begonnen waren, - in Kongo dan van

Duitse zijde. Vermoedelijk zal de Duitse regering toen ook reeds moeite hebben gehad zich met de koloniale besturen en troepen in telegrafische verbinding te stellen. Wat men ons van Belgische zijde schrijft kan dus juist zijn zonder aan de waarheid van wat Hawkin vertelt afbreuk te doen.

Onze correspondent schrijft uit Brussel:

De Duitse gouverneur-generaal in België heeft een besluit bekend gemaakt, waarbij de landbouwvoortbrengselen van dit jaar voor het uitsluitend gebruik der burgerlijke bevolking van België bestemd worden. Daarom wordt op de gehele voorraad beslag gelegd; dit beslagleggen moet het opjagen der prijzen, waardoor de broodprijs zou stijgen, verhinderen en tevens een billijke verdeling van graanoogst en meel over de behoeften van het gehele land mogelijk maken.

Hiertoe wordt alle binnen het generaal-gouvernement verbouwde graan (rogge, tarwe, gerst, enz.), zodra gemaaid, aangeslagen; na het dorsen wordt het stro teruggegeven.

De bezitter der aangeslagen voorraden is verplicht de voorraden te bewaren en moet zelf voor het dorsen zorgen.

Op het verbergen, verhandelen of vernielen van deze voorraden wordt een straf van ten hoogste vijf jaar gevangenis of 20.000 mark boete gesteld.

Het aangeslagen graan zal tegen gereed geld door een te benoemen oogstcommissie aangekocht en voor de bevolking beschikbaar worden gehouden.

Vlaams in België.

In ons blad van dinsdagavond is een communiqué geplaatst van het Belgische informatiebureau, volgens hetwelk binnenkort een verklaring zal verschijnen van bekende Vlaamse leiders, waarbij deze hun standpunt inzake Vlaamsgezindheid zulle uiteenzetten. Vier punten, waaruit de verklaring zou bestaan, werden daarbij in het kort aangegeven. Men meldt ons thans, dat de onder I en II genoemde punten "geheel onjuist" zijn.

Duitse censuur op Nederlandse brieven.

Van onze correspondent uit Brussel:

Voor mij ligt de omslag van een aangetekende brief door een van onze grootste financiële instellingen te Amsterdam naar de hoofdstad van het Groothertogdom Luxemburg verzonden, dus van een onzijdig land naar een ander onzijdig land.

De brief is op 30 juni te Amsterdam en op 5 juli te Luxemburg afgestempeld. Aan de voorzijde draagt hij het stempel: Auslandstelle Emmerich. Freigegeben.

De gehele rechterkant van de enveloppe is opengesneden en toegeplakt met een witte strook, waarop gedrukt: Militärsicherheits unter Kriegerrecht geöffnet. Emmerich, 4.7.1915, n.n. Überwachungsoffizier.

Waar men in Duitsland steeds over de Engelse censor klaagt, mag hetgeen de Duitse censor zelf verricht, dunkt mij, niet onbekend blijven.